Patientnämndens förvaltning
Maja Wessel

Patientnämndens synpunkter
avseende regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet
2019-01-02

PaN A2001-00002

Patientnämndens synpunkter avseende Regional handlingsplan för ökad patientsäkerhet

Patientnämnden välkomnar regionens beslut att ta fram en egen handlingsplan för ökad patientsäkerhet då en anpassning till de regionala förutsättningarna kommer att öka möjligheterna till effektivitet i det förebyggande arbetet.

Det finns många utmaningar för att höja säkerheten i regionens komplexa vårdsystem. Det sker många förändringar där det viktigt att systematiskt beakta säkerheten i tidiga skeden. Vi ser med oro på beslutet att avbryta upphandlingen av FVM. Vidtar inte regionen lämpliga åtgärder kan det leda till onödiga fördröjningar vid genomförandet av handlingsplanens aktiviteter.

Generellt efterlyser vi tydliga mål och konkreta aktiviteter för att utveckla patientsäkerhetsarbetet. Aktiviteter och ansvar behöver tydliggöras och systematiseras och vi ser framför oss att arbetet framöver kan brytas ned i tydliga aktiviteter, aktörer, samt ansvarsfördelning. Det kan gälla:

- Vad ska göras?
- Mål för aktiviteten (åtgärden)?
- Av vem?
- För vem?
- När ska det påbörjas och när ska det vara klart?

Dokumentets utformning är viktig genom att det ska förstås och användas av en bred målgrupp. Det kan i en del fall kortas ned och förenklas. Vi vill också påtala att dokumentet i dagsläget innehåller relativt många förkortningar, begrepp, syftningar och värdeord.

Några innehållsmässiga medskick och förslag på tillägg:

1. Beskrivningen av befintliga mätverktyg i Fokusområde 1 är illustrativ men skulle med fördel kunna flyttas till

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon: 08-690 67 00
Fax: 08-690 67 18

E-post: registrator.pan@sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

nulägesbeskrivningen.

2. Behovet av kunskap, kunskapsstyrning och forskning lyfts fram som viktiga förutsättningar för att utveckla patientsäkerheten. Därför finns det behov av konkreta aktiviteter som stöttar ambitionen att förbättra förutsättningar för forskning och utveckling (fokusområdena 1 och 5).

3. I planen nämns ingen aktivitet eller åtgärd för att införa patientsäkerhet i kursplaner på grundutbildningar och i verksamheternas inskolnings- och vidareutbildningsprogram. Förutom att verka för detta på ett nationellt plan så skulle regionen exempelvis kunna beställa uppdragsutbildning inom området för studenter och verksamma inom regionen tills vidare.

4. Det är viktigt att säkerställa goda rutiner för att ta tillvara patienternas klagomål på olika nivåer i vårdsystemet. Detta berör problem hos enskilda vårdgivare, i samspelet mellan dessa, samt på systemnivå. För att få ett välfungerande system och ett gott lärande är det viktigt att detta följs upp på central nivå. Denna uppföljning bör även gälla lex-Maria samt IVO-anmälningar inom regionen.

5. Stärk patientperspektivet genom att också tydligt ta tillvara synpunkter som kommer in till patientnämnden. Det är angeläget att patienter och anhöriga som vill framföra klagomål kan göra detta på ett enkelt och tryggt sätt.

6. Visionen och det övergripande målet (sidan 3) anger ”att alla verksamhetsområden i alla situationer, i hela hälso- och sjukvården berörs.” Hur ska regionen gå till väga för att ”alla ska vara med” i ett gemensamt system? Vilka mål och aktiviteter finns, och var inom regionstyrelsen ligger ansvaret för att leda detta arbete?

7. Fokusområde 5 lyfter principiellt grundläggande aktiviteter, såsom riskanalyser vid förändring, hantering av kända utmaningar och risker, samt en stärkt samverkan mellan aktörer. Vi delar uppfattningen att detta är centralt i ett väl fungerande patientsäkerhetsarbete. Det finns dock ett behov att beskriva de konkreta åtgärder som behövs för att detta ska uppnås.

8. Vi skulle gärna se ett större fokus på redan kända problem, och då särskilt kring läkemedelshantering och läkemedelsförsörjning.
    a. Vilka åtgärder behövs för att minska problemen med läkemedelsbrist i regionen?

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon: 08-690 67 00
Fax: 08-690 67 18

E-post: registrator.pan@sll.se
www.patientnamndenstockholm.se

b. Kan regionen verka för att införa förenklade läkemedelsrutiner främst inom sjukhusen men också mellan olika vårdgivare? Genom goda rutiner och enkla digitala hjälpmedel bör man snabbt kunna eftersöka var läkemedel finns. Det skulle öka patientsäkerheten och minska arbetsbelastningen. Idag går avsevärd tid åt att söka läkemedel till patienter, värdefull tid som borde kunna användas till vård

9. Vi skulle gärna se ett större fokus i handlingsplanen på aktiviteter och systematiskt arbete kring förbättrad vårdhygien utifrån ett regionalt perspektiv.

10. Konkreta aktiviteter för hur regionen ska verka för att medarbetarna bättre ska lära av varandra inom vården. Det behövs stöd för ett systematiskt lärande och kunskapsuppbyggnad för att utveckla bättre rutiner och stärka säkerhetskulturen. Personalens erfarenheter, exempelvis vid allvarliga händelser, behöver tydligare bli en del i lärandeprocessen, såväl för den enskilde medarbetaren och kollegor som för forskning, undervisning, avtal och uppföljning. Forskning om hur "vården lär sig" och utvecklas bör uppmuntras och följas.

11. Patientperspektivet i planen fokuserar på patientens delaktighet. Det är en bra och en god intention men vi vill understryka vikten av att patienter som av olika skäl inte vill, orkar eller har förmågan att, själv eller genom anhöriga, ta del av planeringen av vården ändå får och kan känna trygghet i att man får den bäst anpassade vården.

Patientnämndens förvaltning
Box 17535, 118 91 Stockholm
Hornsgatan 15

Telefon: 08-690 67 00
Fax: 08-690 67 18

E-post: registrator.pan@sll.se
www.patientnamndenstockholm.se